

50 Toeslagen

Aan de orde is het **tweeminutendebat Toeslagen (CD d.d. 22/06)**.

De **voorzitter**:

We gaan door met het tweeminutendebat Toeslagen. Het commissiedebat vond plaats op 22 juni jongstleden. We hebben zes sprekers van de zijde van de Kamer. De eerste is de heer Azarkan van de fractie van DENK.

De heer **Azarkan** (DENK):
Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat slechts 81% van de bezwaarschriften op tijd wordt afgehandeld, terwijl de norm 90% is;

overwegende dat het zeer onwenselijk is dat de bezwaarschriften niet binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld;

verzoekt de regering te onderzoeken of en hoe een versterkte prikkel ingevoerd kan worden, waardoor de DG Toeslagen substantieel meer bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn zal afhandelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Azarkan en Van Haga.

Zij krijgt nr. 1078 (31066).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat 79.000 mensen voor een handmatige controle zijn geselecteerd door het risicoselectiemodel Toeslagen, onder andere op het kenmerk nationaliteit;

overwegende dat hier nader onderzoek naar gedaan wordt en een mogelijke schadevergoeding wordt overwogen;

overwegende dat bij de FSV-lijsten degenen die op deze lijsten stonden, hierover zijn geïnformeerd naar aanleiding van een aangenomen Kamermotie;

verzoekt de regering diegenen die zijn geselecteerd door het risicoselectiemodel Toeslagen, hierover te informeren

middels een brief, en hen te informeren over de mogelijke vervolgstappen, analoog aan de FSV-brieven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Azarkan en Van Raan.

Zij krijgt nr. 1079 (31066).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de nieuwe Inspectie belastingen, toeslagen en douane haar eerste werkverkenning heeft gepubliceerd, met daarin diverse adviezen over het functioneren van deze diensten;

overwegende dat niet duidelijk genoeg is welke status deze adviezen hebben;

verzoekt de regering de adviezen van de IBTD standaard in behandeling te nemen, en slechts gemotiveerd hiervan af te wijken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Azarkan en Van Raan.

Zij krijgt nr. 1080 (31066).

De heer **Azarkan** (DENK):

En tot slot, voorzitter. Ik heb nog alle tijd.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat staatssecretaris Van Rij eerder aangegeven heeft geen uitspraak te kunnen doen over institutioneel racisme, omdat hier nader onderzoek voor nodig zou zijn;

overwegende dat het College voor de Rechten van de Mens op verzoek van de Kamer inmiddels een advies heeft gegeven over institutioneel racisme;

overwegende dat dit volgens het College neerkomt op het verschijnsel dat processen, beleid of regels van instituten leiden tot structurele discriminatie op grond van ras;

spreekt uit dat voor institutioneel racisme binnen de Belastingdienst Toeslagen en alle andere onderdelen van de overheid geen plaats is en dat het met kracht bestreden moet worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Azarkan en Van Raan.

Zij krijgt nr. 1081 (31066).

U heeft per motie eigenlijk steeds een andere medeonder-
tekenaar, geloof ik.

De heer Azarkan (DENK):

Ja, dat is heel divers.

De voorzitter:

Dat vind ik hartstikke leuk. De heer Grinwis van de Christen-
Unie.

De heer Grinwis (ChristenUnie):

Voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet het voornemen heeft om per
2025 het vermogen binnen box 3 te belasten op basis van
werkelijk rendement;

overwegende dat dit nieuwe box 3-stelsel mogelijk gevolgen
heeft voor het verzamelinkomen en daarmee ook doorwerkt
naar de toeslagen;

overwegende dat het werkelijk rendement als belasting-
grondslag in potentie volatieler is dan de huidige grondslag
in box 3 en dat het verzamelinkomen dus sterker zal gaan
fluctueren;

verzoekt de regering de interacties tussen de toeslagen en
de aankomende vermogensbelasting op basis van werkelijk
rendement in kaart te brengen, en de Kamer over deze
effecten en mogelijke oplossingsrichtingen te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Grinwis.

Zij krijgt nr. 1082 (31066).

De heer Grinwis (ChristenUnie):

Tot zover alweer, voorzitter.

De voorzitter:

Het vliegt voorbij. Mevrouw Maatoug van GroenLinks.

Mevrouw Maatoug (GroenLinks):

Dank, voorzitter. Ik begin even met de minister te bedanken
voor de beantwoording van de vragen tijdens het commis-
siedebat.

Voorzitter. Collega Van Dijk zal zo een motie indienen die
ik heb medeondertekend. Gelet op het aftellende klokje,
rest mij niks anders dan mijn eigen motie voor te lezen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet van plan is de toeslagen af
te schaffen;

overwegende dat toeslagen voor veel mensen op dit
moment nog nodig zijn om basale levensbehoeften, zoals
zorg en wonen, te kunnen betalen;

overwegende dat het waarborgen van deze levensbehoeften
een grondwettelijke taak is;

overwegende dat het probleem is dat de inkomens van
deze mensen niet toereikend zijn om de huidige prijzen van
deze levensbehoeften te betalen;

verzoekt de regering om met een concreet plan te komen
om de toeslagen af te schaffen en daarbij ofwel de laagste
inkomens zodanig te verhogen dat iedereen zorg, wonen
en kinderopvang kan betalen, ofwel iets te doen aan de
betaalbaarheid van deze levensbehoeften of een combinatie
van beide,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Maatoug.

Zij krijgt nr. 1083 (31066).

Mevrouw Maatoug (GroenLinks):

Deze motie is alleen door mijzelf ondertekend, voorzitter.

De voorzitter:

Het leven is hard.

Mevrouw Inge van Dijk van het CDA.

Mevrouw Inge van Dijk (CDA):

Dank je wel, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het coalitieakkoord de ambitie wordt uitgesproken om de toeslagen op termijn af te schaffen en een start te maken met de hervorming van de huurtoeslag en de kinderopvangtoeslag;

overwegende dat een dergelijke stelselherziening zeer complex is en meerdere kabinetsperiodes beslaat, maar dat het juist daarom belangrijk is om tijdig de benodigde beleidsinformatie beschikbaar te hebben;

verzoekt de regering om een contourennota op te stellen waarin ten minste wordt meegenomen:

- een heldere analyse van de problemen met het huidige toeslagenstelsel;
- een actualisatie van varianten inclusief een tijdspad op hoofdlijnen om te komen tot uiteindelijk het afschaffen van het toeslagenstelsel;
- het samen optrekken met alle betrokken beleidsdepartementen;
- het centraal stellen van de leefwereld van inwoners in de uitwerking,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Inge van Dijk en Maatoug.

Zij krijgt nr. 1084 (31066).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat sprake is van ondergebruik van inkomensvoorzieningen zoals toeslagen en dat veel inwoners die deze hulp wel hard nodig hebben, moeite hebben met het aanvragen van financiële hulp bij de overheid;

constaterende dat in het coalitieakkoord staat dat deze kabinetsperiode invulling gegeven wordt aan de maatschappelijke diensttijd;

verzoekt de regering om bij de invulling van de maatschappelijke diensttijd deze problematiek mee te nemen en te verkennen of en hoe jongeren ingezet kunnen worden om ondersteuning te bieden aan financieel kwetsbare inwoners met als doel hun financiële zelfredzaamheid te versterken en daarmee onder andere ondergebruik van inkomensvoorzieningen terug te dringen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Inge van Dijk en Werner.

Zij krijgt nr. 1085 (31066).

Mevrouw **Inge van Dijk** (CDA):

Dank u wel.

De voorzitter:

U bedankt. De laatste spreker is de heer Romke de Jong van de fractie van D66.

De heer **Romke de Jong** (D66):

Voorzitter, dank u wel.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het belastingen- en toeslagenstelsel zeer complex is en vele Nederlanders geconfronteerd worden met diens hardheden;

constaterende dat in het coalitieakkoord is afgesproken om in afwachting van de afschaffing van het toeslagenstelsel door te gaan met de verbeteringen in het huidige toeslagenstelsel;

overwegende dat ieder jaar dat onrechtvaardige hardheden in het toeslagenstelsel blijven bestaan, er een te veel is;

verzoekt de regering voortvarend aan de slag te gaan met de door haar geïnventariseerde quick fixes in het toeslagenstelsel, opdat per 2023 verdere knelpunten uit het stelsel gehaald kunnen worden;

verzoekt de regering in het najaar van 2022 de Kamer schriftelijk te informeren over hoe verdere opvolging gegeven wordt aan de quick fixes in het toeslagenstelsel,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Romke de Jong.

Zij krijgt nr. 1086 (31066).

De heer **Romke de Jong** (D66):

Dank u wel.

De voorzitter:

Bedankt. Ik schors vijf minuten en dan gaan we luisteren naar de staatssecretaris.

De vergadering wordt van 18.56 uur tot 19.01 uur geschorst.

De voorzitter:

We hadden al één minuut klaar moeten zijn met dit debat, dus ik hoop dat de staatssecretaris het kort en puntig kan doen. Als het oordeel aan de Kamer is, is de mededeling gewoon "oordeel Kamer", en dan de volgende motie.

Staatssecretaris **De Vries**:

Voorzitter, dat lijkt me een prima plan. Tenzij ik daar nog een interpretatie bij wil geven.

De eerste motie, die op stuk nr. 1078. Wat mij betreft ontraden. Er is al een prikkel voor het zo snel mogelijk afhandelen van bezwaarschriften, want er zijn dwangsommen die al opgelegd kunnen worden.

Motie twee, die op stuk nr. 1079. Die is wat mij betreft ontraden. Er wordt nu eerst een extern onderzoek gedaan. We kijken naar de gevolgen van de gegevens die gebruikt zijn in het risicoclassificatiemodel voor burgers. En ja, anders weten we ook eigenlijk niet waar we mensen over moeten informeren, en dat lijkt ons niet een wenselijke zaak.

Dan motie drie, die op stuk nr. 1080: oordeel Kamer.

Motie vier, die op stuk nr. 1081, is een spreekt-uitmotie, dus daar hoef ik niets over te zeggen.

Motie vijf, die op stuk nr. 1082, verzoekt de regering "de interacties tussen de toeslagen en de aankomende vermogensbelasting op basis van werkelijk rendement in kaart te brengen". Wat mij betreft oordeel Kamer. Het lijkt ons belangrijk de effecten te laten zien, en daar een verkenning naar uit te voeren.

Dan motie zes, die op stuk nr. 1083. Die vraagt om een concreet plan voor het afschaffen van de toeslagen. Ik heb toegezegd dat ik een actualisatie van alle opties in beeld zou brengen in de tweede helft van deze kabinetsperiode, en daarom ga ik deze ontraden.

Dan motie nummer zeven, die op stuk nr. 1084, van mevrouw Van Dijk en mevrouw Maatoug. Die gaat over een contourennota opstellen. Die geef ik oordeel Kamer.

Motie nummer acht, die op stuk nr. 1085, verzoekt de regering om bij de invulling van de maatschappelijke diensttijd de problematiek van niet-gebruik te verkennen. Die krijgt wat mij betreft oordeel Kamer. Wij denken dat het belangrijk is om alles op alles te zetten om niet-gebruik tegen te gaan.

Motie nummer negen, die op stuk nr. 1086, verzoekt de regering om "voortvarend aan de slag te gaan" met de geïnventariseerde punten. Dat gaan we doen. We hebben wel gezegd dat we met prioriteit er een drietal gaan uitvoeren. Die gaan we eerst oppakken. Met die interpretatie kan ik deze oordeel Kamer geven, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dan hebben we de toestemming nodig van de indiener, de heer Romke de Jong, en die zie ik niet. Ik kijk goed, maar hij is er niet. Dus dan wil ik toch een oordeel van u hebben.

Staatssecretaris **De Vries**:

Dan doe ik deze oordeel Kamer, maar ik blijf bij mijn interpretatie.

De **voorzitter**:

Oké, dan doen we het zo. Dan is er nog een vraag van mevrouw Maatoug. Kort, want ik wil door naar het volgende debat. Uw vraag?

Mevrouw **Maatoug** (GroenLinks):

Nog een vraag over motie zes, die op stuk nr. 1083. Die was ontraden, want de staatssecretaris gaf aan dat er al een plan komt. Maar dan kan dat verzoek toch gewoon daarin worden meegenomen, en dan kan ze oordeel Kamer krijgen, dunkt mij.

Staatssecretaris **De Vries**:

Nee, ik heb toegezegd dat wij alle beleidsopties die er liggen, gaan actualiseren. Als ik met een concreet plan moet komen, moet ik het hele belastingstelsel en de hele sociale zekerheid meenemen. Wij zijn als dit kabinet al heel ambitieus om te kijken naar de aanpassing van de kinderopvang-toeslag en naar de huurtoeslag. Dat zijn echt grote ambities. Daar komen nog bij de quick fixes in het stelsel om op korte termijn te verbeteren. We zijn nog met allerlei zaken op het gebied van dienstverlening bezig. Dus deze gaat net even een stapje verder dan wat ik wenselijk vind.

De heer **Azarkan** (DENK):

Nog over motie een, die op stuk nr. 1078. Bezwaarschriften, zaken die gewoon ver onder de maat zijn. De minister geeft aan dat er al een prikkel is, namelijk een boete of tegemoetkoming. Maar als dat nou betekent dat de staatssecretaris — niet "de minister" — 70 miljoen euro uittrekt, reserveert en daarmee eigenlijk feitelijk zegt "we gaan die bezwaarschriften toch eens even niet binnen de tijd afhandelen", dan is dat toch geen prikkel?

Staatssecretaris **De Vries**:

Ja, ik kan het hele debat nog overnieuw gaan doen en ook aangeven dat wij echt verbetermaatregelen willen doen om die termijnen te gaan halen. Daar heb ik in de tiende Voortgangsrapportage ook al een aantal zaken voor aangegeven. Belangrijk wat mij betreft. Het is echt niet zo dat we, omdat we 70 miljoen euro gereserveerd hebben, dan maar zeggen: dat laten we allemaal gebeuren. We zetten een aantal concrete verbetermaatregelen in. Maar die prikkel is er al.

De **voorzitter**:

Prima. De heer De Jong.

De heer **Romke de Jong** (D66):

Ja, voorzitter. Dit kan heel kort. Ik was net buiten de zaal, maar ik hoorde de interpretatie van de motie, en daar zijn we mee akkoord. Dus dank aan de staatssecretaris.

De **voorzitter**:

Heel goed. Tot zover dit debat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Vanavond stemmen wij over de moties. Dank aan de staatssecretaris. We wensen haar een prettig reces toe, en zien haar in september weer terug. Tot zover.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.